

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในยุคแห่งข้อมูลข่าวสารในปัจจุบัน การติดต่อสื่อสารกันระหว่างคนทั่วโลกเป็นไปอย่างสะดวก เราสามารถทราบความเป็นไปของสถานการณ์ต่างๆ ได้รวดเร็วโดยผ่านสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น ดาวเทียม อินเทอร์เน็ต และสื่อใยแก้วนำแสง สื่อกลางที่ใช้ในการถ่ายทอดข่าวสารต่างๆ ก็คือ ภาษา และภาษาที่เป็นภาษาสากลที่ใช้ติดต่อสื่อสารระหว่างนานาชาติก็คือ ภาษาอังกฤษ ดังจะเห็นได้จากการที่ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่มีการใช้มากที่สุดในบรรดาภาษาที่มีอยู่ในโลกจำนวน 4,000 ถึง 5,000 ภาษา ยิ่งไปกว่านี้ภาษาอังกฤษยังเป็นหนึ่งในภาษากลางที่ใช้ในการสื่อสารระหว่างประเทศสมาชิกขององค์การสหประชาชาติ (Geoffrey Broughton et al, 1994: 1) นอกจากนี้ในเวทีเศรษฐกิจโลกเช่นทุกวันนี้ การแข่งขันทางการพาณิชย์ และการลงทุนระหว่างประเทศเริ่มเกิดขึ้นอย่างรุนแรง เพราะแต่ละประเทศต่างมุ่งหวังที่จะได้ประสบความสำเร็จทางเศรษฐกิจเพื่อการพัฒนาความเป็นอยู่ของประชาชนในประเทศของตน ภาษาอังกฤษจึงเป็นองค์ประกอบอันสำคัญในการเจรจาและสื่อสารระหว่างคู่ค้าแต่ละชาติ การมีความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษมากขึ้นเท่าใด โอกาสแห่งความสำเร็จในทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศย่อมเป็นไปได้โดยง่าย (ชัยยศ เหมรัชตะ, 2537 : 111)

ประเทศไทยก็เป็นประเทศหนึ่งในหลายๆประเทศที่กำลังพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ ส่งผลให้ภาษาอังกฤษมีความสำคัญมากขึ้นโดยเฉพาะธุรกิจท่องเที่ยวซึ่งเป็นธุรกิจที่ทุกวงการพยายามที่จะส่งเสริมและปรับปรุงให้ดีขึ้น ทุกวงการเน้นให้เห็นความสำคัญของธุรกิจท่องเที่ยวว่าเป็นธุรกิจที่สำคัญยิ่ง ในปี พ.ศ. 2530 ประเทศไทยมีรายได้จากธุรกิจท่องเที่ยว ถึง 3 หมื่นกว่าล้านบาท ซึ่งนับว่าเป็นรายได้ที่ค่อนข้างสูง (มยุรี สุขวิวัฒน์, 2530 : 52) อาจกล่าวได้ว่าในรอบ 3 ทศวรรษที่ผ่านมา อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทยมีอัตราการขยายตัวอย่างรวดเร็ว จากปี พ.ศ. 2503 มีนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยเพียง 81,340 คน มีรายได้จากการท่องเที่ยว 196 ล้านบาท ปรากฏว่าในปีพ.ศ. 2538 มีนักท่องเที่ยวต่างชาติมาเยือนประเทศไทยเพิ่มขึ้น ถึง 6,951,566 คน และมีรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ถึง 190,765.25 ล้านบาท (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย 2539: 1)

จากการขยายตัวอย่างรวดเร็วของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวทำให้ธุรกิจบริการสำหรับนักท่องเที่ยว เช่น บริษัทนำเที่ยว สหกรณ์บิน ภัตตาคาร โรงแรม ร้านค้า ฯลฯ ขาดแคลนผู้ให้บริการที่สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการเจรจาติดต่อข้อมูล ให้การประชาสัมพันธ์ หรือเพื่อจุดประสงค์ต่างๆ เพื่อสนองความ

ต้องการของนักท่องเที่ยว ดังจะเห็นได้จากรายงานการวิจัย เรื่อง “แรงงานที่มี และที่ขาดแคลนในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว 2536” ซึ่งกล่าวถึงความต้องการแรงงานที่มีความชำนาญด้านภาษาต่างประเทศ พบว่า เมื่อพิจารณาธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว 5 ประเภท คือธุรกิจที่พักแรม ธุรกิจนำเที่ยว ธุรกิจจำหน่ายสินค้า ธุรกิจภัตตาคารและร้านอาหาร และธุรกิจขนส่งเอกชน ผู้ประกอบการธุรกิจมีความต้องการเพิ่มพนักงานที่มีความชำนาญทางด้านภาษาต่างประเทศ รวม 32,622 คน คิดเป็นร้อยละ 35 ของแรงงานทั้งหมด โดยต้องการผู้ที่มีความชำนาญด้านภาษาอังกฤษสูงที่สุดถึง 15,081 คน หรือร้อยละ 46.2 ของที่ต้องการเพิ่มทั้งหมด (สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, คณะสถิติประยุกต์, 2536: 247)

รัฐบาลไทยได้เล็งเห็นความสำคัญของภาษาอังกฤษที่มีต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยว จึงมีนโยบายให้กระทรวงศึกษาธิการ กำหนดให้มีการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ คือวิชาภาษาต่างประเทศเทคนิค เป็นวิชาบังคับ และวิชาภาษาอังกฤษ 1,2 เป็นวิชาพื้นฐาน ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการท่องเที่ยว ในปี พ.ศ. 2524 และหลักสูตรปรับปรุงในปี พ.ศ. 2536 ในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (กระทรวงศึกษาธิการ, 2536)

นอกจากนี้รัฐบาลได้กำหนดให้แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 เน้นการพัฒนาคนไทยให้มีความรู้ภาษาต่างประเทศเป็นอย่างดี โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ :25) ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะในงานวิจัยของ มนัส ชัยสวัสดิ์ ที่ได้เสนอแนะมาตรการในการพัฒนาการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับจุดประสงค์หลักของแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ ฉบับที่ 8 ที่ให้ “คน” เป็นจุดมุ่งหมายหลักในการพัฒนาประเทศ คือการขยายการผลิตกำลังคนทั้งในระดับอุดมศึกษา และวิชาชีพให้ได้ปริมาณและคุณภาพที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดธุรกิจท่องเที่ยวทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2539: 7)

✓ ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารได้นั้น ผู้เรียนควรได้รับการฝึกฝนทั้ง 4 ทักษะ คือทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน และในบรรดาทักษะทางด้านภาษาอังกฤษทั้ง 4 ด้านนั้น ความสามารถในการฟังเป็นสิ่งสำคัญในการสื่อสาร เพราะทักษะการฟังเป็นทักษะที่มีการใช้กันมากที่สุดในการติดต่อสื่อสารกันในชีวิตประจำวัน และเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ในทักษะอื่นๆ (เนาวรัตน์ พงษ์เกษมพรวกุล, 2531: 4) ซารา ดับเบิลยู ลันด์สตี (Sara W. Lunsteen, 1990: 1) ได้กล่าวถึงความสำคัญของทักษะการฟังที่สอดคล้องกับคำกล่าวของ เนาวรัตน์ พงษ์เกษมพรวกุล ว่า การฟังเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ทั้งในชีวิตประจำวัน และการเรียนรู้วิชาต่างๆ ในห้องเรียน นอกจากนี้การฟังยังเป็นเครื่องมือในการสื่อสารในวงสังคม การพัฒนาทางด้านภาษา การแก้ปัญหา และมีอิทธิพลต่อการอ่านอีกด้วย เพราะถ้าผู้เรียนไม่สามารถเข้าใจข้อความที่ได้ฟังแล้ว เขาก็จะไม่เข้าใจข้อความที่อ่านได้ นอกจากนี้

วิลเลียม ลิตเติลวูด (William Littlewood, 1981: 65) ได้กล่าวถึงการฟังภาษาอังกฤษว่า ผู้เรียนส่วนมากจะใช้เวลาในการพินิจพิเคราะห์ในการฟังภาษาต่างประเทศมากกว่าการพูด เพราะการฟังไม่ใช่ฟังเพื่อพูดโต้ตอบกันเท่านั้น แต่ฟังเพื่อเข้าใจข้อความยาวๆ ซึ่งต้องฟังเป็นระยะเวลาานาน เพื่อเข้าใจข้อความทั้งหมด เช่น ฟังวิทยุ โทรทัศน์ ประกาศ ฯลฯ ความสามารถในการเข้าใจข้อความที่ฟังได้ถูกต้องนี้ เป็นสิ่งสำคัญในการสื่อสาร เพื่อการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ และเพิ่มประสบการณ์ให้กว้างขึ้น สำหรับในวงการธุรกิจ การฟังช่วยในการค้นหาข้อมูลทางธุรกิจ เช่นการโทรศัพท์ การสั่งซื้อสินค้า และการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางธุรกิจ (Kathleen S. Abrums, 1986: 57) ในการติดต่อทางด้านธุรกิจ การฟังจะเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดสำหรับผู้บริหารระดับสูง และบุคคลทั่วไป ผู้บริหารท่านหนึ่งได้ยอมรับว่า ประมาณ 80 % ของงานที่ทำทั้งหมดในหนึ่งวันจะหมดไปกับการฟังผู้อื่นหรือพูดให้ผู้อื่นฟัง นอกจากนี้ปัญหาที่เกิดขึ้นภายในวงการธุรกิจ ส่วนใหญ่แล้วจะเกิดขึ้นมาจากความต้อยหักเหหรือประสิทธิภาพในการฟังของบุคคลในองค์กรนั้นๆ ทักษะหรือความสามารถในการฟังจะมีอิทธิพลอย่างสูงต่อความสำเร็จในองค์กรนั้นๆ ในสหรัฐอเมริกา บริษัทแห่งหนึ่งได้คำนึงถึงและให้ความสำคัญต่อทักษะการฟังของพนักงานในบริษัทเป็นอย่างมาก จึงใช้งบประมาณไปหลายล้านเหรียญสหรัฐในการพัฒนาทางด้านทักษะการฟังของพนักงานในบริษัท โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการฟังของพนักงาน อันจะนำไปสู่ความสำเร็จในการสื่อสาร และเพื่อประโยชน์ต่อองค์กร (พลุ เตชะรินทร์, 2537: 49) นอกจากนี้บุคลากรในวงการธุรกิจต่างก็เห็นความสำคัญของการฟังที่มีต่องานที่ตนทำเช่นกัน ดังจะเห็นได้จากการสำรวจความต้องการในการใช้ภาษาอังกฤษ โดย อูษา กาญจนสถิตย์ (2523: 276-281) พบว่า บุคลากรในวงการธุรกิจต้องการอบรมการใช้ภาษาอังกฤษในวงการธุรกิจที่สอดคล้องกับความต้องการโดยตรง และทักษะที่ต้องการมากที่สุด คือทักษะการฟัง และทักษะการพูด และผู้อำนวยการส่งเสริมการตลาด การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้บรรยายถึงภาษาอังกฤษกับการท่องเที่ยว และได้ชี้ให้เห็นถึงปัญหาของการใช้ภาษาอังกฤษในกลุ่มของผู้ประกอบการคนไทยว่า ไม่ได้อยู่ที่ความรู้ทางด้านภาษาเพียงอย่างเดียว ยังขึ้นอยู่กับความสามารถทางภาษาอีกด้วย ซึ่งต้องอาศัยการฝึกทักษะการฟังและทักษะการพูดให้มาก (ตีระ ศรีบุญเรือง, 2530: 4 อ้างถึงในเพชรรัตน์ คงเจริญ, 2533: 4)

จากการที่ความสามารถทางด้านทักษะการฟังเป็นสิ่งสำคัญในการสื่อสาร ไม่ว่าจะเป็นการสื่อสารในชีวิตประจำวัน การสื่อสารในห้องเรียน การสื่อสารในวงการธุรกิจ ผู้เรียนจึงควรได้รับการฝึกฝนในด้านทักษะการฟังให้มาก อาจสรุปทัศนะเกี่ยวกับความสามารถในการฟังของนักการศึกษาได้ดังนี้

ศรัณยา ศรีวิชัย (2536: 25) ได้กล่าวถึงความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษว่า หมายถึงความสามารถของผู้ฟังในการใช้ความรู้ทางภาษาอังกฤษและความรู้เดิมของตนมาผนวกกับความรู้ใหม่ในด้านโครงสร้างทางไวยากรณ์ของสิ่งที่ฟังมาใช้ในการตีความสิ่งที่ฟังได้อย่างถูกต้อง และตามจุดประสงค์ของผู้พูด

พัชราพร เขียววีร์นรมย์ (2537: 8) กล่าวว่า “ ความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษ หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจความหมายของคำ วลี ประโยค และข้อความ เข้าใจรายละเอียด ใจความสำคัญ สรุปความเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่ได้ฟัง รวมทั้งเข้าใจจุดประสงค์ของผู้พูด ”

เดวิด นูแนน (David Nunan, 1991: 25) ได้กล่าวถึงความสามารถในการฟังไว้ว่า ความสามารถในการฟังหมายถึง การที่ผู้ฟังสามารถรวบรวมข้อมูลในข้อความเป็นหน่วยเดียวแล้วใช้ความรู้ทั่วไปที่มีอยู่ช่วยในการตีความ

สรุปได้ว่าความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษ หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจความหมายของคำ วลี ประโยค ข้อความ เข้าใจรายละเอียด ใจความสำคัญ สรุปความเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่ได้ฟัง สามารถใช้ความรู้ทางด้านภาษาอังกฤษ และความรู้เดิมผนวกกับความรู้ใหม่มาใช้ในการตีความได้ตรงตามจุดประสงค์ของผู้พูด

อย่างไรก็ตามในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ผ่านมา ทักษะการฟังภาษาอังกฤษของผู้เรียนยังอยู่ในขั้นที่ไม่น่าพอใจมากนัก ดังจะเห็นได้จากงานวิจัยของ บุญพร้อม อติรัตน (2528: 51) ที่ได้สำรวจความเห็นของอาจารย์ และนักศึกษาแผนกพาณิชยการ สังกัดวิทยาลัยเทคโนโลยี และอาชีวศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษธุรกิจ พบว่า อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นสอดคล้องกันว่าปัญหาที่พบเห็นมากในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษธุรกิจที่เกิดจากผู้เรียนคือ ทักษะการฟังและการพูด และงานวิจัยของ เนาวรัตน์ พงษ์เกษมพรกุล (2531: 60) ซึ่งศึกษาระดับความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษอยู่ในระดับต่ำในทุกะดับของการฟัง

การที่ความสามารถในการฟังของผู้เรียนยังไม่ดีพอนั้น สาเหตุสำคัญประการหนึ่งอาจเป็นเพราะผู้เรียนไม่ได้ใช้ความรู้เดิมในการฟัง หรือไม่ได้รับการสอนให้รู้จักการใช้พื้นความรู้เดิมในการฟัง ดังที่ ดอนนา รีเซ ลอง (Donna Reseigh Long, 1989: 32-38) ได้กล่าวว่า “ พื้นความรู้เดิมมีบทบาทส่งเสริมความสามารถในการฟัง ” เอส แคทลีน คิทาโอ (S. Kathleen Kitao, 1995: 3) ได้กล่าวถึงพื้นความรู้เดิมที่มีผลต่อความเข้าใจในการฟังว่า พื้นความรู้เดิมของผู้ฟังจะมีปฏิสัมพันธ์กับข้อมูลที่ผู้ฟังได้รับซึ่งจะส่งผลให้ผู้ฟังเกิดความเข้าใจในการฟัง และ แบคกี เกอแลช สโนว์ และ ไคล์ เพอร์คินส์ (Backy Gerlach Snow and Kyle Perkins, 1979: 51-63) ได้กล่าวถึงตัวแปรในด้านตัวผู้ฟังที่มีต่อความสามารถในการฟังภาษาต่างประเทศ หรือภาษาที่สองว่า ประกอบด้วย ความสามารถของผู้ฟังในด้าน เสียง คำศัพท์ และไวยากรณ์

ของภาษา (phonological lexical and grammatical) ความรู้เดิมหรือประสบการณ์ของผู้ฟังเกี่ยวกับสิ่งที่ฟัง (prior knowledge or experience with a given topic) ความสนใจ และความรู้ของผู้ฟัง (interest of the listener and knowledge of the listener)

แพทริเซีย แอล คาร์เรลล์ และ โจน ซี ไอล์เตอร์โฮลด์ (Patricia L. Carrell and Joan C. Eisterhold, 1983: 553-569) ได้แบ่งพื่นความรู้ออกเป็น 2 ชนิดคือ

1. พื่นความรู้เดิมเกี่ยวกับรูปแบบของข้อความ หมายถึงโครงสร้างของข้อความในลักษณะต่างๆ เช่น ข้อความที่ให้ความรู้เชิงสาธกโวหาร (expository) นิทาน นิยาย บทความทางวิทยาศาสตร์ ถ้าผู้ฟังมีความรู้สึ่วไต่ต่อโครงสร้างของข้อความ และรู้จักใช้พื่นความรู้เดิมเหล่านั้นให้เป็นประโยชน์ในขณะที่ฟัง จะช่วยได้อย่างมากในด้านความเข้าใจ ความทรงจำลักษณะโครงสร้างข้อความของเรื่องต่างๆ จะแตกต่างกันออกไป และมีลักษณะโครงสร้างข้อความเฉพาะแต่ละชนิด เช่น นิทาน หรือเรื่องสั้นจะมีโครงสร้างเป็น ฉาก (setting) การเริ่มเรื่อง (beginning) ลำดับเหตุการณ์ในเรื่อง (development) และตอนจบของเรื่อง (ending)

2. พื่นความรู้เดิมเกี่ยวกับเนื้อหา (content schematic knowledge) หมายถึงพื่นความรู้เดิมเกี่ยวกับเนื้อหาของเรื่องในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่ง เช่น เศรษฐศาสตร์ การแพทย์ ธุรกิจ หรือประวัติศาสตร์ เป็นต้น ผู้ฟังที่มีพื่นความรู้เดิมเกี่ยวกับเนื้อหาจะรับเรื่องได้เร็วกว่าผู้ที่ไม่เคยมีพื่นความรู้เดิมในเนื้อหาเหล่านี้มาก่อนเลย

เอส แคทลีน คิทาโอ (S. Kathleen Kitao, 1995: 11) ได้แบ่งประเภทของพื่นความรู้เดิมออกเป็น 2 ประเภทกว้างๆ ซึ่งสอดคล้องกับการแบ่งของ คาร์เรลล์ และ ไอล์เตอร์โฮลด์ คือ พื่นความรู้เดิมเกี่ยวกับเนื้อหา (content schemata) ประกอบด้วยข้อมูลทั่วไปหรือข้อมูลเฉพาะเกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ และพื่นความรู้เดิมเกี่ยวกับลักษณะของข้อความ (textual schemata) ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลที่ว่า เรื่องนั้นๆ มีการเรียบเรียงในลักษณะใด

ดอนนา รีเซ ลอง (Donna Reseigh Long, 1989: 33) กล่าวว่า “ นักวิจัยหลายท่านยืนยันว่าพื่นความรู้เดิมเกี่ยวกับเนื้อหาที่มีความสำคัญมากต่อกระบวนการความเข้าใจในการฟัง ” ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ เดโบรา ราฟาน (Deborah Raphan, 1996: 24) ซึ่งกล่าวถึงพื่นความรู้เดิมเกี่ยวกับเนื้อหาที่จะช่วยให้เกิดความเข้าใจในการฟังว่า พื่นความรู้เดิมจะช่วยให้ผู้ฟังเกิดความเข้าใจมากขึ้น ผู้ฟังจะสัมพันธ์สิ่งที่ได้ยึ่นกับพื่นความรู้เดิมของตนเอง นักศึกษาที่ดูวิดิทัศน์ที่บ้านเกี่ยวกับเรื่องที่เขาจะเรียนในชั้นเรียน จะเกิดความเคยชินกับความรู้ หรือโครงสร้างของเรื่องที่จะได้รับฟังในชั้นเรียน นอกจากนี้ ไอริน ทอมป์สัน และ โจน รูบิน (Irene Thompson and Joan Rubin, 1996: 331) กล่าวถึงพื่นความรู้เดิมเกี่ยวกับเนื้อหาทั้ง

ความเข้าใจในการฟังว่า เป็นสิ่งที่ท้าทายสำหรับครูผู้สอนภาษาต่างประเทศ หรือภาษาที่สอง ในการที่จะให้กระบวนการรับฟังหรือการตีความของนักเรียนง่ายขึ้น นั่นคือนักเรียนได้ใช้ความรู้ทั่วไปในการตีความ

จากที่กล่าวมาข้างต้น จึงทำให้ผู้วิจัยเกิดข้อสงสัยว่า นักศึกษาไทยแผนกการท่องเที่ยว ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงได้ใช้พื้นความรู้เดิมในการฟังภาษาอังกฤษหรือไม่ อย่างไร ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนภาษาอังกฤษจึงมีความสนใจที่จะศึกษาว่าพื้นความรู้เดิมเกี่ยวกับเนื้อหาที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพียงใด ทั้งนี้ในต่างประเทศได้มีผู้ศึกษาเกี่ยวกับพื้นความรู้เดิมเกี่ยวกับเนื้อหาที่มีต่อความสามารถในการฟังมาแล้ว และในประเทศไทยมีผู้ศึกษาเกี่ยวกับปฏิสัมพันธ์ระหว่างพื้นความรู้เดิมเกี่ยวกับเนื้อหาเกี่ยวกับลักษณะของข้อความที่มีต่อความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษ แต่ความสัมพันธ์ระหว่างพื้นความรู้เดิมเกี่ยวกับเนื้อหาด้านการท่องเที่ยวกับความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษยังไม่มีผู้ใดศึกษา ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพื้นความรู้เดิมเกี่ยวกับเนื้อหาเกี่ยวกับความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษของนักศึกษาแผนกการท่องเที่ยว ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง เนื่องจากนักศึกษาระดับนี้ได้ผ่านการเรียนทักษะการอ่านและการฟัง และได้เคยเรียนเนื้อหาเกี่ยวกับ ประเพณี วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และศิลปะมาบ้างแล้ว ผลการวิจัยนี้จะเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อเป็นการแนะแนวทางการสอนทักษะการฟังให้แก่ผู้สอนได้ตระหนักถึงการให้พื้นความรู้เดิมแก่ผู้เรียน และเพื่อเป็นการเสริมประสิทธิภาพการเรียนรู้และความสามารถทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษให้สูงขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพื้นความรู้เดิมเกี่ยวกับเนื้อหาและความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษของนักศึกษาแผนกการท่องเที่ยว ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

สมมติฐานของการวิจัย

ดอนนา รีเซ ลอง (Donna Reseigh Long, 1990: 65-77) ได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพื้นความรู้เดิม (background knowledge) และความสามารถในการฟังภาษาที่ 2 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ที่เลือกเรียนภาษาสเปนเป็นภาษาที่ 2 ของมหาวิทยาลัยรัฐโอไฮโอ จำนวน 188 คน ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างฟังข้อความ 2 ข้อความ ข้อความแรก เป็นข้อความที่กลุ่มตัวอย่างไม่มีพื้นความรู้เดิมเกี่ยวกับเรื่องที่ฟัง มีเนื้อหาเกี่ยวกับ "A Gold Rush in Ecuador" และข้อความที่สอง เป็นข้อความที่กลุ่มตัวอย่างมีพื้นความรู้เดิมเกี่ยวกับเรื่องที่ฟัง มีเนื้อหาเกี่ยวกับ "The Popular Rock Music Group" ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดฟังข้อความแรก แล้วให้กลุ่มตัวอย่างจดข้อความ และทำแบบสอบถาม

ความเข้าใจในการฟัง ซึ่งเป็นแบบสอบประเมินผลการระลึกได้ (recall) และแบบสอบแบบตรวจสอบ (checklist) หลังจากให้กลุ่มตัวอย่างฟังข้อความแรกเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดิมฟังข้อความที่สอง แล้วใช้แบบสอบแบบเดิม ทั้ง 2 ฉบับ วัดความเข้าใจในการฟังของกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิจัยสรุปได้ว่า พื้นความรู้เดิมมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการฟังภาษาที่ 2

จากงานวิจัยดังกล่าวผู้วิจัยตั้งสมมติฐานในการวิจัยในครั้งนี้ว่า พื้นความรู้เดิมเกี่ยวกับเนื้อหาและ ความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษของนักศึกษาแผนกการท่องเที่ยว ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลมีความสัมพันธ์กัน

ขอบเขตในการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ นักศึกษาแผนกการท่องเที่ยว ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
2. ตัวแปรที่ศึกษาประกอบด้วย
 - 2.1 พื้นความรู้เดิมเกี่ยวกับเนื้อหา ซึ่งเป็นพื้นความรู้เดิมเกี่ยวกับเนื้อหาทางด้านประเพณี วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และศิลปะ
 - 2.2 ความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษ
3. งานวิจัยในครั้งนี้ไม่คำนึงถึงองค์ประกอบอื่นๆ ที่อาจมีอิทธิพลต่อความรู้เดิมเกี่ยวกับเนื้อหาและ ความสามารถในการฟังของประชากร เช่น เพศ วัย ระดับสติปัญญา สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนสภาพแวดล้อมอื่นๆ

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1. พื้นความรู้เดิมเกี่ยวกับเนื้อหา หมายถึง ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาของเรื่องที่ได้ฟัง ซึ่งประกอบด้วย ความรู้เกี่ยวกับประเพณี วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และศิลปะ ที่ผู้เรียนรวบรวมสะสมไว้ในความทรงจำ ซึ่งวัดได้จากแบบสอบพื้นความรู้เดิมเกี่ยวกับเนื้อหา ซึ่งเป็นแบบสอบภาษาไทยแบบปรนัย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
2. ความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษ หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจความหมายของ คำศัพท์ สามารถระบุใจความสำคัญ รายละเอียด แสดงความคิดเห็น และสรุปอ้างอิงเกี่ยวกับเรื่องที่ฟัง ความสามารถนี้วัดได้จากแบบสอบความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3. นักศึกษาแผนกการท่องเที่ยว ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง หมายถึง นักศึกษาที่กำลังศึกษาในแผนกการท่องเที่ยว ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้บริหารในการวางนโยบายเพื่อส่งเสริมกิจกรรมทางด้านทักษะการฟัง ภาษาอังกฤษให้มากยิ่งขึ้น
2. เพื่อเป็นแนวทางแก่ครูผู้สอนภาษาอังกฤษในการนำข้อมูลจากผลการวิจัยที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงการเรียนการสอนทักษะการฟังภาษาอังกฤษ
3. เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัยด้านทักษะการฟังภาษาอังกฤษต่อไป